

Wiedza i mit

Autor tekstu: **Krzysztof Sykta**

Na początku jest tęsknota, gnosis, ułamek wiedzy. Spojrzenie ponad to, co rzeczywiste. Poszukiwanie i doświadczenie. Przemierzanie rzeczy pośród cieni. Przyobleczone w szaty transcendencji staje się czymś więcej, słowem zaklętym w pozorną nieśmiertelność, odpryskiem światła, magią dla ludu, dotykiem nieznanego i nienazwanego.

Mit jest swego rodzaju *rzeczywistością*, światem zakrytym i niezbadanym, w którym wszystko jest pierwsze, istniejące nieustannie, odwieczne i niezgłębione. Jest krainą, która czerpie swe pożywienie z głębin ludzkiej podświadomości, bez której nie jest w stanie żyć i którą jednocześnie tworzy, kształtuje w akcie subkreatywności. Jest twórczym pozwalającym na przesył informacji przez stulecia i tysiąclecia. Zmieniają się imiona bohaterów, czyny pozostają te same.

Stare porzekadło głosi, że w każdej baśni tkwi ziarno prawdy, każda historia opiera się na mniej lub bardziej zniekształconych faktach. Czasami nierealna otoczka powstać może w sposób celowy chroniąc zawarty w niej rdzeń przed zapomnieniem.

Samo słowo 'mit' wywodzi się najprawdopodobniej z indoeuropejskiego **meudh*, **mudh*, co znaczy 'tęsknić za czymś, przypominać sobie coś'. Dostrzec tu można podobieństwo do sumeryjskiego słowamud (*MU.ED*), oznaczającego 'śpiewanie pieśni, wychwalanie, rozprzestrzenianie słów, rozgłaszanie'. Nie pierwsze to podobieństwo i nie ostatnie.

Operując symbolami i archetypami, obrazami nierzadko brutalnymi, mit zapuszcza korzenie w głębin podświadomości. Bazując na "myśleniu magicznym" wytwarza wokół siebie sferę *sacrum*, obszar nietykalności i tabu. Kreuje w ten sposób ryt, przekształcający się z czasem w kult i religię.

Ten psychologiczny mechanizm oddziaływania wykorzystany został, jak sadzę, przez bliżej nieznaną osobę, czy też kapłańskie bractwa, do utrwalenia i przekazania przyszłości własnej, zaawansowanej wiedzy astronomicznej i matematycznej, wiedzy uznawanej za tajemną, niezrozumiałą dla ogółu niebiańską *gnosis*.

Stowarzyszenia te, czy też gildie uczonych-kapłanów, wywieść można z czasów neolitycznego szamanizmu, kiedy to na syberyjskim pustkowiu powstawały najstarsze symbole naszej kultury i pierwotne koncepcje sakralno-kosmogoniczne. Człowiek-zawieszony-na-drzewie. Wąż oplatający widnokrąg. Światy dolne i górne, Niebiosy i Otchłanie. Wyzwolenie poprzez samoofiarowanie. Poprzez Krew i Cierpienie.

Ubrani w płaszcze pokryte ptasimi piórami zwani byli Ludźmi-Ptakami, Towarzyszami Sokoła (Szemesu-Hor), czy też Pierzastymi Wężami (A. Collins), tymi, którzy podróżują ku niebiosom. Osoby te wyróżniać się miały budową ciała (typ śródziemnomorski), językiem (protodrawidyjskim), a przede wszystkim posiadana wiedzą. Z biegiem lat płaszcze pokryte piórami zastąpiły chitony.

Spróbujemy dowieść, że pewne opowieści powstały w celu zakodowania określonej wiedzy, zarówno astronomicznej jak i matematycznej. Tworzono w oparciu o zapomniany wygląd nieboskłonu. Tworzono określoną symbolikę mającą obrazować „pracę” Słońca na niebie, zarówno w aspekcie rocznym jak i precesyjnym, trwającym niespełna 26 tys. lat.

Możliwe, że mity oparte na wędrówce słońca wynikały jedynie z fascynacji klasycznych autorów nieboskłonem. Jedyne problemy, jakie napotykamy polegają na tym, że zarówno opowieści opierające się na zodiaku, jak też teksty zawierające aluzje jedynie do gwiazd/znaków kardynalnych, mają charakter archaiczny, nieprzystający do aktualnych wyobrażeń i symboli. Smok i Wąż. Dzik i Pies. Te pary zwierząt pojawiają się w sposób permanentny, pomimo całkowitej nieprzystawalności do ówczesnych systemów zodiakalnych, sięgając wstecz o kilkaset bądź kilka tysięcy lat. Być może komuś zależało na przetrwaniu pierwotnego zodiaku, być może zodiak ten nigdy do końca nie został zapomniany.

Krzysztof Sykta

Zajmuje się głównie biblioteką i religioznawstwem. Skończył ekonomię, jest dyrektorem w izbie gospodarczej i redaktorem w Magazynie Przedsiębiorczości i Integracji Lokalnej

IMPULS. Redaktor naczelny ezynu Playback.pl

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 18-05-2002 Ostatnia zmiana: 14-05-2005)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,224) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,224>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl